

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
SCHOLASTICA
CATHOLICA
CROATICA
ZAGRABIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina:	Semestar:
2024/2025	Zimski
Studiji:	
Povijest (R) (izborni)	
Komunikologija (R) (izborni)	
Psihologija (R) (izborni)	
Sestrinstvo (R) (izborni)	
Sociologija (R) (izborni)	
Sestrinstvo (I) (izborni)	

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Gradovi predmoderne Europe

Status kolegija: Obvezni **ECTS bodovi:** 4

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanje	30
Seminar	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Benyovsky Latin Irena

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
irena.benyovsky@unicath.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Opis kolegija	<p>Cilj: Upoznati studente s nastankom i razvojem europskih gradova u kontekstu općih povijesnih procesa i razvoja urbanizma. Komparativnom analizom razvoja europskih gradova prezentirat će se osnovne karakteristike razvoja te vrednovati njihova glavna obilježja s obzirom na kronološke, zemljopisne uvjete, regionalnu pripadnost te pripadnost kulturnom krugu. Sadržaj: Kolegij daje pregled razvoja i strukture europskih gradova od antike do 19. stoljeća. Na primjerima europskih gradova kolegij prezentira glavne osobine topografije, funkcionalnu i morfološku strukturu. Specifična povijesna razdoblja i društvene strukture utjecali su na stvaranje specifične prostorne strukture grada. Tako razlikujemo karakteristične etape u razvoju grada: antičko razdoblje, srednji vijek, ranonovovjekovno razdoblje od 1500. do 1880. godine, razdoblje tzv. industrijske urbanizacije nakon 1800. godine te postindustrijsko razdoblje. Gradovi će se analizirati i s obzirom na geografske karakteristike (sredozemni grad, srednjoeuropski grad, skandinavski grad itd.), veličinu (metropole, mali gradovi), topografiju (lučki gradovi, otočni gradovi, gradovi na uzvisinama itd.), posebne okolnosti (ratovi, epidemije, potresi). Naglasak predavanja će biti i na izabranim europskim gradovima i na komparativnim hrvatskim primjerima.</p>
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	<p>1. Ovladati temeljnim historiografskim pojmovima vezanim uz urbanu povijest i spoznati važnost interdisciplinarnog pristupa problematici. 2. Održati jasno i strukturirano složeno usmeno izlaganje. 3. Aktivno i argumentirano sudjelovati u raspravi. 4. Koristiti se suvremenim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i vještinama komuniciranja.</p>
<i>Literatura</i>	
Obavezna	<p>a B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, Prapovijest – Antika, Zagreb 1994. (odabrana poglavlja); B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, sv. II, Srednji vijek, Zagreb 1995. (odabrana poglavlja); B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, sv. III, Novo doba, Zagreb 2002. (odabrana poglavlja).</p>
Dopunska	<p>P. Clark, European cities and towns, 400-2000, Oxford University Press, 2009; M. Suić, Antički grad na istočnom Jadranu, Zagreb 2003. (odabrana poglavlja); T. Raukar, „Srednjovjekovni grad na istočnom Jadranu: prostor i društvo“, u: Spomenica Ljube Bobana (ed. Nikša Stančić), Zagreb: Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996, 35-48; D. Miletić, Plemićki gradovi kontinentalne Hrvatske; Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje, Zagreb 1997. (odabrana poglavlja); C. Gates, Ancient Cities, Routledge, New York 2003. (repr. 2011.); P. M. Hohenberg i L. Hollen Lees, The Making of Urban Europe: 1000-1994, Cambridge-Massachusetts-London 1996; S. R. Epstein, ur., Town and Country in Europe, 1300-1800, Cambridge: Cambridge University Press, 2001; T. Marasović, „Srednjovjekovni urbanizam hrvatskih gradova na Jadranu“, u: Hrvatska i Europa: kultura, znanost i umjetnost. sv. 2, Srednji vijek i renesansa (XIII-XVI stoljeće), ur. I. Supićić i E. Hercigonja, Zagreb: HAZU & AGM & Školska knjiga, 2000, 527-551; D. Jelaš, „Tipologija srednjovjekovnih gradskih naselja u donjem međurječju Drave i Save“, u: Povijesni Zbornik 5 (2012.), str. 33-50; I. Benyovsky Latin, „The Venetian Impact on Urban Change in Dalmatian Towns in the First Half of the Fifteenth Century“, u: Acta Histriae 22/3 , 2014, 573-616; A. Mohorovičić. Razvoj naselja i gradova na području sjeverne Hrvatske. Zagreb, Hrvatska i Europa, sv. I, 2000, 553- 583; R. Vučetić, Prostorna struktura srednjovjekovnih gradskih naselja u Hrvatskom Zagorju i njihov razvoj do Prvog svjetskog rata, magisterski rad, 2002.</p>
<i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i>	
Uvjjeti ispita	<p>1. Redovito poхађање nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.</p>

Način polaganja ispita	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: nedovoljan (1) - 0 do 49,9% dovoljan (2) - 50-64,9% dobar (3) - 65-79,9% vrlo dobar (4) - 80-89,9% izvrstan (5) - 90% i više a) Nastavne aktivnosti - 70 % ocjene seminarske obveze – 20% (izlaganje – 8%; predana i prihvaćena pismena verzija – 12%) kolokvij – 25% kolokvij – 25% b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita) pismeni ispit – 30%
Način ocjenjivanja	1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni); 2. Završni ispit (pismeni).

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova	VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata
	Pohađanje nastave	1.2
	Seminarsko izlaganje	0.56
	Kolokvij-međuispit	0.7
	Kolokvij-međuispit	0.7
	Ukupno tijekom nastave	3.16
	Završni ispit	0.84
	UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

<i>Predavanja</i>	
#	Tema
1	Uvodno predavanje
2	Antički grad
3	Ranosrednjovjekovni grad
4	Grad razvijenog i kasnog srednjeg vijeka
5	Novovjekovni grad
6	Grad 19. stoljeća
7	Kolokvij
8	Venecija - urbani razvoj grada na laguni

9	Rim – slojевито наслједе од антике до барока
10	Gradovi i katastrofe: londonski požar, Pompeji nakon erupcije, europski gradovi i Crna smrt
11	Gospodarski uspon hanzeatskih gradova Baltika, sjeverne i zapadne Europe
12	Srednjoeuropski gradovi na rijekama (preobrazba Budimpešte i Beča u 19. stoljeću)
13	Planirana naselja (borgade i bastide Italije i Francuske)
14	Socijalna topografija (društvena slika u prostoru povijesnog grada)
15	Kolokvij

Seminari

#	Tema
1	Uvodno predavanje
2	Antički grad u Hrvatskoj
3	Ranosrednjovjekovni grad u Hrvatskoj
4	Grad razvijenog i kasnog srednjeg vijeka u Hrvatskoj
5	Novovjekovni grad u Hrvatskoj
6	Hrvatski gradovi u 19. stoljeću
7	Kolokvij
8	Razvoj grada na otoku (izabrani primjeri – Trogir, Hvar, Korčula)
9	Slojevito nasljeđe Zagreba (obilazak grada)
10	Gradovi i katastrofe u povijesti hrvatskih gradova (potresi, epidemije kuge u gradovima, poplave)
11	Trgovačka i industrijska središta Hrvatske u povijesti (Zadar, Rijeka)
12	Hrvatski gradovi na rijekama (Karlovac, Slavonski Brod)
13	Planirani gradovi i naselja dubrovačkog područja (Dubrovnik, pelješka naselja)
14	Socijalna topografija (primjeri srednjovjekovnih gradova Hrvatske)
15	Kolokvij